

LIITE 4.3 Pedagogiset lähestymistavat

Käänteinen oppiminen (**flipped classroom**) on opetusmenetelmä ja sulautetun opetuksen muoto. Se on käänteinen perinteisille oppimisympäristöille ja opetusmenetelmille siinä mielessä, että käänteisessä oppimisessä tarvittavat opetusmateriaalit yms. aineistot ovat digitaalisella oppimisalustalla ja opiskelijoiden on tarkoitus tutustua niihin itsenäisesti ennen oppitunteja tai lähijaksoja. Sitä vastoin kotiläksyt ja tehtävät tehdään kodin sijasta luokkahuoneessa. Käänteisessä oppimisessä opiskelijat katsovat esim. videoluentoja ja tekevät yhteistyötä chat- tai verkkokeskusteluissa. Opiskelijat tekevät ennakkotutkimusta kotona. Luokassa he tekevät tehtäviä ja käsittelevät tai työstävät ennakkomateriaalia yhteistyössä ohjaavan opettajan kanssa.

Perinteisestä näkökulmasta katsottuna opettaja on tyypillisesti oppitunnin päähenkilö ja pääasiallinen tiedon lähde. Opettaja vastaa kysymyksiin ja opiskelijat saavat häneltä ohjausta ja palautetta. Perinteisiä opetusmenetelmiä hyödynnettäessä oppitunnit keskittyvät sisällön selittämiseen luentomaisesti. Opiskelijoiden aktivointi rajoittuu opettajan tarkasti määrittelemiін tehtäviin tai toimeksiantoihin, joita opiskelijat työstävät itsenäisesti tai ryhmässä. Opettaja johtaa usein luokan keskustelutilanteita. Tämän tyylinen opetus pitää tyypillisesti sisällään myös lukuläksyjen antamista tai jonkin taidon harjoittamista esim. ongelmanratkaisulähtöisesti luokkahuoneen ulkopuolella.

Käänteinen opetus ”kääntää” opetuksen oppijakeskeiseksi. Siinä yhteinen aika luokkahuoneessa tai lähipäivässä käytetään aiheen syvällisempään käsittelyyn ja merkityksellisten oppimistilanteiden ja/tai -mahdollisuuksien luomiseen. Digitaalisia työvälineitä ja alustoja käytetään esim. videoluentojen katsomiseen tai aiheen alustamiseen muulla tavoin luokkahuoneen/lähipäivän ulkopuolella. Käänteisessä oppimisessä sisällön välittäminen tapahtuu usein monessa eri muodossa: esim. videoluennot, verkko- tai chat-keskustelut, tutkimuksiin perehtyminen, tekstien lukeminen. Tutkimusten valossa videoluennon optimaalinen kesto on 8–12 minuuttia.

Käänteinen opetus muuttaa myös luokkahuoneopetusta. Luokkahuoneessa käänteinen opetus pitää usein sisällään toiminnallista oppimista mutta myös perinteisempiä kotitehtäviä muistuttavia ongelmanratkaisutilanteita. Näiden tarkoitus on aktivoida opiskelijoita sisältöjen pariin. Luokkahuoneessa voidaan soveltaa mm. seuraavia menetelmiä: matematiikka-arvoitukset tai teknologian integroiminen matemaattisiin tehtäviin, väittely tai esiintyminen, keskustelu ajankohtaisista tapahtumista, vertaisarviointi, projektioppiminen, taitojen kehittäminen tai konseptointi. Tämän tyyppiset toiminnallisen oppimisen tavat mahdollistavat eriytetyn opetuksen, ja luokkahuoneessa voidaan käyttää enemmän aikaa korkeamman tason ajattelun taitojen harjoittamiseen, kuten ongelman määrittelyyn, yhteistyöhön, suunnitteluun ja ongelmanratkaisuun, opiskelijoiden ratkaistessa hankalia ongelmia, toimiessa ryhmässä, rakentaessa tietoa opettajien ja vertaisten avulla. Nämä korkeamman tason ajattelun taidot on dokumentoitu Bloomin taksnomiaan.

Opettajan vuorovaikutus opiskelijoiden kanssa käänteisessä opetuksessa voi olla persoonallisempaa ja vähemmän opetuksellista. Opiskelijat osallistuvat aktiivisesti tiedon hankintaan ja työstämiseen, koska he ovat toiminnallisesti mukana oppimisessaan ja arvioivat omaa oppimistaan.